

Markus Aaltonen /sd ym.: Lakialoite laiksi tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnalle

YLEISPERUSTELUT

Keksintöjen ja muun innovaatiotoiminnan merkitystä talouden ja erityisesti teollisuuden kannattavuudelle ja kilpailukyvyllä ei voi yliarvioida. Taitotiedon karttumista on perusteltua pitää yhtenä keskeisenä taloudellisen kasvun tekijänä. Edistäessään taloudellista kasvua valtiot ovat panostaneet omia varojaan tutkimustyön ja tuotekehittelyn edistämiseen yliopistoissa, tutkimuslaitoksissa ja yrityksissä. Tämän toiminnan esteeksi on kuitenkin noussut julkisyhteisöjen jatkuvan rahapuljan ohella vaikeus sovittaa yhteen tieteellis-tekniset oivallukset ja niiden teollinen ja muu taloudellinen hyödyntäminen. Ansio-kaskin tutkimustyö tuottaa usein tuloksia, joita on vaikea muuttaa markkinoilla kaupaksi käyviksi hyödykkeiksi.

Yksityinen, yrittäjien ja palkkatyösuhteessa olevien työntekijöiden keksijätoimi on lähtökohdiltaan käytännönläheistä. Keksinnöt syntyvät vastauksena käytännön elämässä esiin tuleviin ongelmiin ja tarpeisiin. Välimatka keksinnöstä uuteen taloudellisesti merkittävään hyö-

dykkeeseen tai uuteen työtä, pääomia tai muita tuotannontekijöitä säästävään tuotantomenetelmään on lyhyt.

Yhteiskunnan edun mukaista on tukea yksityistä keksijätoimintaa. Tuki suuntautuu tarkasti uutta taloudellista kasvua luovaan toimintaan, ja tarvittavan tuen määrä on luonnostaan vähäinen. Tuki ei muun elinkeinotuen tapaan vääristä kilpailua tai tue elinkelvottomia tai taloudellisesti kannattamattomia rakenteita. Se tukee toimintaa, josta koituvat ulkoisvaikutukset hyödyttävät koko talouselämää ja johon sijoitettuja varoja keksijät itse eivät välttämättä saa hyödykseen.

Tarkoituksenmukainen tapa keksijätoimen tukemiseen on verotuksen uudistaminen. Tuloverolain muuttaminen siten, että keksijätoimelle ja vastaavalla aloitetoiminnalle myönnetään verohelpotuksia ja muutoin edullista verokohtelua, ei aiheuta merkittäviä fiskaalisia seuraamuksia. Saajalle tuki on kuitenkin merkittävää ja hyödyllistä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

52 §. Keksintöoikeuksien hankinnassa ja ylläpidossa syntyy aina kuluja, vaikka itse keksintö olisi saatu vastikkeetta. Tällaisia ovat esim. keksinnön julkistamislupa, patentin ja hyödyllisyysmallin hakemusmaksut, uudistamis- ja vuosimaksut. Näin ollen keksintöoikeudesta tulevia tuloja olisi johdonmukaista kohdella aina pääomatuloina.

82 §. Työsuhtekeksintöjen ja vastaavien

aloitteiden tekemisen kannustamiseksi on perusteltua säätää niistä saatavat palkkiot osittain verovapaiksi stipendien, apurahojen ja tunnustus-palkintojen tapaan. Tämän vuoksi tuloverolain 82 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 kohta.

82 a §. Yritysten ja luonnollisten henkilöiden keksijätoimen kannustamiseksi on perusteltua säätää keksintöjen hyödyntämis-oikeuksista saa-

tavat tulot, kuten rojaltit ja työsuhdekeksintökorvaukset, verovapaiksi niiden hyödyntämiseksi eli 20 vuodeksi. Tämän vuoksi lakiin tulisi lisätä uusi 82 a §.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/92) 52 § sekä lisätään 82 §:n 1 momenttiin uusi 5 kohta ja lakiin uusi 82 a § seuraavasti:

52 §

Eräät aineettomiin oikeuksiin perustuvat korvaukset

Verovelvollisen saama korvaus patentista, tekijänoikeudesta tai muusta niihin verrattavasta oikeudesta on veronalaista pääomatuloa.

82 §

Stipendi, apuraha ja tunnustuspalkinto

Veronalaista tuloa ei ole:

5) aloite- ja työsuhdekeksintöpalkkiot siltä osin, kuin palkkion määrä alittaa 10 000 markkaa.

82 a §

Keksintöjen hyödyntämisoikeus

Keksintöjen hyödyntämisoikeuksista saavat tulot ovat veroista vapaat koko keksinnön hyödyntämisajan, kuitenkin enintään 20 vuotta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 18 päivänä kesäkuuta 1996

Markus Aaltonen /sd
Riitta Korhonen /kok
Hannes Manninen /kesk

Mikko Elo /sd
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Ulla-Maj Kukkonen /r
Kari Uotila /vas

Leena Luhtanen /sd
Kari Myllyniemi /kesk
Jukka Gustafsson /sd